

Notitie accommodatieplan buitensport 2017-2020
Versie 2.0

28 april 2017

1.	Inleiding.....	3
1.1.	Aanleidingen.....	3
1.2.	Doel.....	3
1.3.	Afbakening.....	3
1.4.	Werkwijze.....	3
2.	Kaders & ontwikkelingen.....	4
2.1.	Huidige kaders.....	4
2.2.	Ontwikkelingen.....	4
3.	Capaciteitsraming.....	6
3.1.	Opzet capaciteitsraming.....	6
3.2.	Voetbal.....	6
3.3.	Hockey.....	8
3.4.	Korfbal.....	8
3.5.	Tennis.....	8
3.6.	Atletiek.....	9
3.7.	Honk- softbal.....	9
3.8.	Overige accommodaties.....	9
4.	Voorstel voor investeringen.....	10
4.1.	Inleiding.....	10
4.2.	Investeringen in voetbal.....	10
4.3.	Investeringen in hockey.....	10
4.4.	Open Sportpark Peppelensteeg.....	11
4.5.	Upgrade kleedkamers.....	11
5.	Financieel overzicht.....	12
5.1.	Opbouw investeringen.....	12
5.2.	Samenvatting investeringsplan.....	12

1. Inleiding

1.1. Aanleidingen

De buitensportverenigingen in Ede groeien. Niet alleen in de traditionele onderdelen zoals jeugdsport, maar ook door de groei van bijvoorbeeld vrouwenvoetbal, aanbod voor 55-plussers en aangepast sporten. Door deze groei geven verenigingen aan in de knel te komen met de capaciteit op het sportpark. Om de vragen van de verenigingen te beoordelen is nu dit accommodatieplan opgesteld.

1.2. Doel

Doel van dit accommodatieplan is om in beeld te krijgen wat de benodigde capaciteit is van de sportparken voor nu, in 2020 en in 2030 en welke investeringen er benodigd zijn om aan deze capaciteit te voldoen en een investeringsplan voor 2017-2020.

1.3. Afbakening

Dit accommodatieplan beslaat de buitensporten waar een concrete vraag is geweest of waarbij er standaarden zijn voor het aantal velden:

- Voetbal
- Hockey
- Korfbal
- Atletiek
- Tennis
- Honk- softbal

Tennis is begin jaren '90 geprivatiseerd en de Gemeente Ede heeft geen rol bij aanleg of vervanging van banen. Toch is de behoefte in beeld gebracht om tennisverenigingen inzicht te geven in de behoefteontwikkeling en om te ondersteunen bij investeringsbeslissingen. Voor sporten als skeeleren en wielrennen, waar ook een accommodatie voor is, zijn geen standaard normen voor aanwezig. Eventuele groei en vragen moeten daarom los worden beoordeeld. Ook grootschalige accommodaties zoals een gecombineerde zwemvoorziening en een schaatsbaan en worden niet in dit onderzoek meegenomen.

Dit plan geeft net zo als het accommodatieplan binnensport een beeld van de accommodatiebehoefte in de toekomst. Hoewel de buitensportplanning op zichzelf staat, is er een relatie in het medegebruik van de buitensportaccommodaties voor bewegingsonderwijs. Vooral bij thema Open Sportpark is dit belangrijk. Door de wettelijke taak om voor bewegingsonderwijs binnensportaccommodaties beschikbaar te stellen, is het niet mogelijk om binnensportaccommodaties in te ruilen voor buitensportaccommodaties.

1.4. Werkwijze

Dit accommodatieplan bestaat uit drie onderdelen:

1. De kaders over de rol van de gemeente en de verenigingen bij investeringen en onderhoud buitensportaccommodaties
2. Capaciteitsraming buitensport voor nu, 2020 en 2030 uitgevoerd door het Mulier-instituut
3. Investeringsplan voortkomend uit de capaciteitsraming voor 2017-2020

De drie onderdelen zijn zowel intern besproken als met Sportservice Ede als Sportforum Ede.

2. Kaders & ontwikkelingen

2.1. Huidige kaders

De kaders gaan over de rollen die gemeente en sportverenigingen hebben bij aanleg en onderhoud van sportparken. Deze kaders zijn voor grote lijnen vastgelegd in de Sportnota Ploegenspel 2.0 en de Vastgoednota 2017.

2.1.1. Rol gemeente bij publieke en commerciële sporten

Bij het ontwikkelen en exploiteren van buitensportaccommodaties hangt onze rol in eerste instantie af van het type accommodatie. Hierin maken wij, op basis van eerder beleid, onderscheid tussen publieke (onder andere voetbalvelden en hockeyvelden) en daarnaast commerciële accommodaties (bijvoorbeeld tennisbanen en golfbanen). Bij deze commerciële accommodaties beperkt onze rol zich tot het opstellen en toetsen van de planologische en ruimtelijke voorwaarden.

2.1.2. Rol van gemeente en verenigingen bij nieuwe investeringen

Wanneer er sprake is van een publieke buitensportaccommodaties bekijken we eerst de behoefte en de wenselijkheid om als gemeente in een buitensportaccommodatie te investeren. Pas wanneer beide vragen positief worden beantwoord, hebben wij een realiserende en faciliterende rol. Daarbij gaat het om investeringen in sporttechnische faciliteiten zoals velden en kleedkamers. Zaken als kantines, tribunes en pannaveldjes zijn altijd een zaak van de vereniging.

2.1.3. Normeringen velden en kleedkamers

Bij investeringen hanteren wij voor het aantal velden en kleedkamers de normen die zijn opgesteld door een commissie van Vereniging Nederlandse Gemeenten, NOC*NSF en de sportbonden. Het aantal velden wordt gerelateerd aan het aantal bij een bond ingeschreven teams en de maximale bespeelbaarheid van een veld. Voor het aantal kleedkamers is bij hockey, voetbal en korfbal de norm gesteld op vier kleedkamers bij het eerste wedstrijdveld en vervolgens twee extra kleedkamers bij ieder extra wedstrijdveld. Voor sportvelden is de hoogte van de investering afhankelijk van het type veld. Voor kleedkamers wordt een norm van € 50.000 per kleedkamer gesteld, inclusief BTW en alle bijkomende kosten.

2.1.4. Gebruik en exploitatie

Voor het gebruikersbeheer en de exploitatie van de buitensportaccommodaties maken wij afspraken met de hoofdgebruiker van het complex. In de afspraken is vastgelegd wie welke taken heeft voor het onderhoud van de kleedkamers en de velden. Uitgangspunt daarbij is dat we voldoen aan het gelegenheid bieden van sport en zoveel mogelijk aan te sluiten bij de verdeling waarbij de gebruikerslasten en de kosten van klein onderhoud voor de vereniging zijn en eigenaarslasten en de kosten voor groot onderhoud voor de gemeente. Voor de gemeentelijke lasten voor groot onderhoud aan sportvelden wordt vanaf 2013 een tegemoetkoming aan de gebruikers gevraagd. Deze tegemoetkoming is vastgesteld op 12,5 % van de werkelijke lasten.

2.1.5. Rol van gemeente en verenigingen bij vervangingsinvesteringen

De gemeente is verantwoordelijk voor de vervanging van sportvelden en kleedkamers. De vervangingstermijnen zijn in de vastgoednota vastgelegd voor de sportvelden (40 jaar) en de kunstgrasvelden (onderbouw 20 jaar, toplaag 40 jaar). In het onderhoudsplan van de afdeling vastgoed zijn deze vervangingen ook opgenomen.

2.2. Ontwikkelingen

Hieronder worden aanvullende kaders voorgesteld voor de eigendomssituatie, een upgrade en vervanging voor kleedkamers en de ontwikkeling van het Open Sportpark Peppelensteeg.

2.2.1. Eenduidige eigendomssituatie

In de huidige situatie is er weinig eenduidigheid in de eigendomssituaties op sportparken, eigendommen van verenigingen en gemeente Ede zijn niet op een eenduidige wijze geregeld en ook de kosten die in rekening gebracht worden bij verenigingen zijn niet voor elke vereniging hetzelfde. Voorgesteld wordt om eigendommen op buitensportaccommodaties op een eenduidige wijze met een onderliggende eenduidige tarievenstructuur. De wederzijdse verantwoordelijkheden in het beheer van de buitensportaccommodaties worden hiermee ook opnieuw vastgelegd.

In de gewenste situatie moet sprake zijn van eenduidige uitlegbare afspraken met heldere tarieven die toepasbaar zijn op alle buitensportaccommodaties. Voorstel is om uit te gaan van de volgende vier basisafspraken:

1. Ondergrond is eigendom gemeente;
2. Indien aanwezig zijn boomgroepen en hekwerken om sportparken eigendom van gemeente;

3. Sportvelden met hekwerken zijn eigendom van gemeente tenzij hier andere afspraken over gemaakt worden;
4. Opstallen, lichtmasten, verhardingen, beplanting en terreininrichting zijn middels een recht van opstal eigendom van vereniging.

Door voor het gehele sportpark minus de velden een recht van opstal te vestigen wordt de invloed die er vanuit Vastgoed mogelijk is op een sportpark beperkt, via ruimtelijk procedures is er zo nodig wel invloed mogelijk op de activiteiten die een vereniging verricht op het sportpark. De onderhoudsverplichting volgt uit het eigendom, gemeente heeft een onderhoudsverplichting boomgroepen en hekwerken en voor de sportvelden met hekwerken voor zover hiervoor geen recht van opstal gevestigd is. Verenigingen hebben de onderhoudsverplichting voor alle opstallen, lichtmasten, verhardingen, beplanting en terreininrichting op het sportpark.

Voor sportverenigingen kan het aantrekkelijk zijn om de velden in eigendom te hebben, hiervoor dient dan een recht van opstal gevestigd te worden. Wanneer sportvelden middels een recht van opstal eigendom worden van de verenigingen heeft dit tot gevolg dat er met de vereniging afspraken gemaakt moeten worden over waar de onderhoudsverplichtingen komen te liggen.

Met het vastleggen van de eigendomssituaties volgens de vier basisafspraken wordt helder wie waar eigenaar van is en wie ook waar verantwoordelijk voor is. Risico's zijn hiermee geborgd op de plek waar ze horen en verenigingen hebben zelf zeggenschap over de uitvoering van onderhoud aan de opstallen.

Voorstel is om deze uitgangspunten bij het opstellen van de nieuwe gebruikersovereenkomsten te verwerken.

2.2.2. Upgrade en vervanging van kleedkamers

Voor kleedkamers wordt na 40 jaar een levensduur verlengende investering voorgesteld voor ongeveer 1/3 van de genormeerde nieuwbouwkosten, dus € 15.000. Na 60 jaar wordt nieuwbouw voorgesteld, voor de eerder genoemde genormeerde nieuwbouwkosten van € 50.000.

In dit accommodatieplan wordt dit kader verwerkt.

2.2.3. Ontwikkeling Open sportpark Peppelensteeg

Een groot aantal partijen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur op het sportpark Peppelensteeg hebben het initiatief genomen om te komen tot een Open Sportclub. Een Open Sportclub heeft naast haar kerntaak het aanbieden van sport, ook oog voor andere maatschappelijke thema's zoals het organiseren van activiteiten voor kwetsbare inwoners, de wijk, onderwijs en het aanbieden van participatiebanen.

Daardoor draag het Open Sportpark Peppelensteeg ook bij aan de structuurvisie Ede-stad. Deze visie koestert de kwaliteit als groene long en wil het gebied als multifunctioneel stadspark verder te ontwikkelen. Dit moet zorgen voor meer toegankelijkheid en samenhang. Het gebied krijgt een parkfunctie als geheel gericht op de beleving van groen en food gecombineerd met meer mogelijkheden tot sport en bewegen ook buiten clubverband (open sportpark-gedachte). De Edese variant op het Amsterdamse bos.

In samenwerking met provincie Gelderland wordt geïnvesteerd in het programmatisch opzetten van de Open Sportclub. Er zijn echter ook investeringen nodig in het sportpark om het aantrekkelijker en goed toegankelijk te maken en knelpunten zoals voldoende velden, routing, de groenstructuur en het gesloten karakter van het park op te lossen.

3. Capaciteitsraming

3.1. Opzet capaciteitsraming

De Gemeente Ede heeft het Mulier Instituut in Utrecht de volgende opdracht gegeven:

1. Wat is de huidige vraag naar velden of banen voor voetbal, hockey, korfbal, tennis, atletiek en honk- en softbal in de gemeente Ede en hoe verhoudt dit zich tot het huidige aanbod?
2. Wat is de vraag naar velden of banen voor deze sporten in 2020 en 2030 op basis van de te verwachten bevolkingsontwikkeling (omvang en samenstelling) en de recente ontwikkelingen in de landelijke en lokale sportdeelname en hoe verhoudt dit zich tot het huidige aanbod?

Voor de vraag-aanbod analyses van de buitensportvoorzieningen gebruiken we ons ruimte-instrument. Dit rekeninstrument is toepasbaar op de sporten voetbal, hockey, korfbal, tennis en honk- en softbal. Voor deze sporten wordt op basis van team- of ledenaantallen en planningsnormen, vastgesteld door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en NOC*NSF, het benodigde aantal velden of banen berekend. Daarbij wordt onder meer gecorrigeerd voor een variabele belasting door verschillende leeftijdsklassen. Voor atletiek zijn geen algemeen geldende planningsnormen beschikbaar. Wel zijn er vuistregels die worden gebruikt om de ruimtebehoefte te bepalen. Deze vuistregels zijn aangevuld met een beschrijving van de situatie in vergelijkbare gemeenten. Daarnaast is contact opgenomen met de atletiekvereniging over het gebruik van de atletiekaccommodatie.

Op basis van de verwachte bevolkingsgroei en de veranderende bevolkingssamenstelling bepalen we wat de vraag naar velden en banen is in 2020 en in 2030. Eventuele tekorten of overschotten in 2020 of in 2030 worden zichtbaar door de toekomstige behoefte te vergelijken met het huidige aanbod. Via een enquête is aan alle sportverenigingen naar de ontwikkelingen in ledenaantallen tussen 2010 en 2016 gevraagd. Met deze gegevens is het mogelijk om uitspraken te doen over hoe de ontwikkelingen van de verenigingen in de gemeente Ede zich verhouden tot de landelijke ontwikkelingen. Op basis hiervan kunnen betere voorspellingen over de toekomstige behoefte gemaakt worden.

De uiteindelijke ramingen zijn ter verificatie besproken met Sportservice Ede, Sportforum Ede en Belangenverenigingen Edese Veldvoetbalverenigingen.

Het rapport is als bijlage toegevoegd. In deze notitie worden alleen de conclusies besproken.

3.2. Voetbal

3.2.1. Basisgegevens voetbal

Hieronder een overzicht van het aantal velden bij aanvang seizoen 2016-2017:

Kern	Sportpark	Vereniging	Training	Wedstrijd	Kunstgras	Totaal
Bennekom	De Eikelhof	vv Bennekom	1	3	3	7
Ede	Peppelensteeg	Blauw Geel '55, v.v. Edesche Boys	1	3	2	6
Ede	Inschoten	DTS Ede Ede/Victoria, F.C. Jeugd,	1	5	2	8
Ede	Hoekelumse Eng	K.S.V. Fortissimo	2	3	2	7
Ederveen	Allemanskamp	v.v. Advendo '57	-	2	1	^3
Harskamp	't Meuleveld	S.V. Harskamp	-	2	-	^2
Lunteren	De Wormshoef	v.v. Lunteren	1	2	1	4
Otterlo	Kastanjebos	SV Otterlo	1	1	1	3
Wekerom	De Beek	SDS '55	-	1	1	2
Gemeente Ede			7	22	13	42

[^] Exclusief oefenhoeken en -stroken

3.2.2. Capaciteitsraming

In de gemeente Ede zijn twaalf voetbalverenigingen actief. Deze verenigingen zijn verdeeld over negen sportparken. In de kern Ede liggen drie van deze sportparken waar zes (van de twaalf) voetbalverenigingen spelen (tabel 3.1). De Klomp heeft geen voetbalvereniging.

In totaal liggen er 42 voetbalvelden in de gemeente Ede, waarvan 29 natuurgras en dertien kunstgras. Van de 29 natuurgrasvelden worden 22 alleen gebruikt voor wedstrijden (tabel 3.1). Op de overige zeven natuurgrasvelden wordt alleen getraind. Op de kunstgrasvelden worden zowel wedstrijden gespeeld als getraind. Op basis van het aantal natuurgrastrainingsvelden en kunstgrasvelden is de trainingscapaciteit per sportpark uitgerekend. Hierbij is uitgegaan van een trainingscapaciteit van 700 uur per natuurgrasveld en 880 uur per kunstgrasveld.

Als uitgangspunt zijn hier vijf trainingsavonden plus een woensdagmiddag genomen. Op basis van het totaal aantal leden van de verenigingen waarvan de ledenloop bekend is, is een regionaal groeicijfer berekend. Tussen 2010 en 2016 is het totaal aantal juniorenleden in de gemeente Ede met 1,3% toegenomen en het aantal senioren met 9,4%.

Het tekort/overschot voor trainingsvelden is als volgt:

Kern	Sportpark	Vereniging	2016	2020	2030
Bennekom	De Eikelhof	vv Bennekom	1,0	1,5	1,5
Ede	Peppelensteeg	Blauw Geel '55, v.v. Edesche Boys	0,5	0,5	1,0
Ede	Inschoten	DTS Ede	0,5	0,5	0,5
Ede	Hoekelumse Eng	Ede/Victoria, F.C. Jeugd, K.S.V. Fortissimo	1,0	1,0	1,5
Ederveen	Allemanskamp	v.v. Advendo '57	0,0	0,0	0,0
Harskamp	't Meuleveld	S.V. Harskamp	-0,5	-0,5	-0,5
Lunteren	De Wormshoef	v.v. Lunteren	0,5	0,5	0,5
Otterlo	Kastanjebos	SV Otterlo	1,0	1,0	1,0
Wekerom	De Beek	SDS '55	0,0	0,0	0,0
<i>Gemeente Ede</i>			4,0	4,5	5,5

De conclusie is dat er alleen in Harskamp een trainingsveld tekort is. Verder zijn er voor nu en in de toekomst voldoende trainingsvelden aanwezig.

Het tekort/overschot voor wedstrijdvelden is als volgt:

Kern	Sportpark	Vereniging	2016	2020	2030
Bennekom	De Eikelhof	vv Bennekom	-1	-1	-1
Ede	Peppelensteeg	Blauw Geel '55, v.v. Edesche Boys	0	0	0
Ede	Inschoten	DTS Ede	0	0	0
Ede	Hoekelumse Eng	Ede/Victoria, F.C. Jeugd, K.S.V. Fortissimo	-1	-1	0
Ederveen	Allemanskamp	v.v. Advendo '57	0	0	0
Harskamp	't Meuleveld	S.V. Harskamp	1	0	1
Lunteren	De Wormshoef	v.v. Lunteren	-1	-1	0
Otterlo	Kastanjebos	SV Otterlo	0	0	0
Wekerom	De Beek	SDS '55	0	0	0
<i>Gemeente Ede</i>			-3	-3	0

Conclusies zijn dat er bij VV Bennekom, Hoekelumse Eng en in Lunteren er een tekort is aan één wedstrijdveld. Dit tekort houdt op Hoekelumse Eng, bij VV Lunteren zeker tot 2020 aan en bij VV Bennekom is het tekort structureel. Acties op andere voetbalparken worden tot en met 2030 niet verwacht.

3.2.3. Acties voor voetbal

Op basis van bovenstaande ramingen worden de volgende actiepunten voorgesteld:

1. Aanleg van extra wedstrijdveld bij VV Bennekom, Hoekelumse Eng, VV Lunteren
2. Aanleg extra trainingsveld bij SV Harskamp

3.3. Hockey

3.3.1. Capaciteitsraming

Hockeycomplex De Bosrand heeft op dit moment drie wedstrijdelden (tevens trainingsvelden), twee semi-watervelden en één waterveld. De capaciteitsraming van het aantal benodigde velden is als volgt:

Planningsnorm	2016	2020	2030
KNHB-norm	4,6 (5)	4,4 (5)	4,5 (5)
VNG & NOC*NSF-norm	4,9 (5)	4,8 (5)	4,8 (5)

Conclusie is dus dat er minimaal vier en afgerond vijf wedstrijdelden nodig zijn, ongeacht de norm van KNHB of die van VNG & NOC*NSF.

3.3.2. Acties voor hockey

Uitbreiden van het aantal wedstrijdelden naar minimaal vier velden.

3.4. Korfbal

3.4.1. Capaciteitsraming

Het benodigd aantal wedstrijdelden voor korfbalverenigingen wordt gebaseerd op het aantal normteams. Reehorst '45 heeft met ruim 13 normteams behoefte aan twee speelvelden van 44*24 meter. Op 't Schuttersveld is genoeg ruimte voor de vereniging. DVO/Accountor heeft met ruim 31 normteams behoefte aan vijf speelvelden met een totale oppervlakte van 112*48 meter. Met de buiten- en binnenruimte die op De Eikelhof aanwezig zijn voor korfbal, heeft DVO/Accountor genoeg ruimte.

Op basis van de verwachte bevolkingsontwikkeling blijft het aantal normteams bij beide verenigingen redelijk constant. Door de veranderende bevolkingssamenstelling wordt wel een verschuiving in de verdeling van het aantal teams verwacht. Naar verwachting zullen in de toekomst bij de verenigingen minder juniorenteams, maar meer seniorenteams zijn. Het is waarschijnlijk dat de nieuwe leden en teams zich verspreiden over beide verenigingen naar gelang er plek bij de verenigingen is. De gemeente biedt in de huidige en toekomstige situatie naar waarschijnlijk genoeg ruimte voor de korfbalsport.

3.4.2. Acties voor korfbal

Er worden geen acties voorgesteld.

3.5. Tennis

3.5.1. Capaciteitsraming

Op basis van de richtlijn van 90 leden per verlichte baan, hebben alle verenigingen in de gemeente een overschot aan tennisbanen. De verenigingen hebben een gezamenlijke behoefte aan 29 tennisbanen, terwijl er 42 banen aanwezig zijn. De KNLTB heeft een terugloop in ledenaantal meegemaakt tussen 2010 en 2015 (-13,2%). De Edesche verenigingen hebben in dezelfde periode een grotere daling meegemaakt (-23,1%). Als de gemiddelde recente ledendaling (per vereniging) van de afgelopen vijf jaar wordt doorgetrokken, neemt de baanbehoefte logischerwijs af en daarmee lopen de overschotten op.

Kern	Vereniging	Kern	Huidig Aantal banen	Verenigingsontwikkeling	
				2020	2030
Ede	Edese Tennis Club	Ede	12	5,4 (6)	2,7 (3)
Ede	T.C. Teskwik	Ede	6	2,3 (3)	1,8 (2)
Lunteren	T.C. Lunteren	Lunteren	6	3,7 (4)	2,8 (3)
Otterlo	T.V. Otterlo	Otterlo	3	0,9 (1)	0,5 (1)
Ederveen	T.V. Ederveen	Ederveen	3	0,3 (1)	0,1 (1)
Bennekom	Keltenwoud	Bennekom	12	8,2 (8)	6,3 (7)
<i>Gemeente Ede</i>			42	20,9 (23)	14,2 (16)

3.5.2. Acties voor tennis

Reeds hebben tennisverenigingen in Ede meer banen dan waar ze behoefte aan hebben. Deze overschotten zullen naar verwachting oplopen. De gemeente kan er voorzichtig rekening mee houden dat tennisparken, of gedeeltes daarvan, door de afnemende vraag komen te vervallen, ook al blijft de keuze daarvoor bij de vereniging liggen. In die situatie is het voor de gemeente Ede relevant om de verenigingen met lokale worteling scherp in beeld te hebben.

3.6. Atletiek

3.6.1. Capaciteitsraming

Vanuit de Atletiekunie geldt de richtlijn dat iedere gemeente met 40.000 inwoners of meer een volwaardige atletiekaccommodatie kan hebben, mits er een vereniging (in oprichting) aanwezig is die deze gaat gebruiken. Op dit moment heeft ongeveer 80 procent van de Nederlandse gemeenten met meer dan 40.000 inwoners één of meerdere atletiekaccommodaties.

De gemeente Ede heeft één atletiekvereniging, Climax. Climax is actief op sportpark De Hoekelumse Eng. De vereniging heeft een groei meegemaakt van 697 leden in 2010 naar 746 in 2016 leden (+7,0%). Climax verwacht de komende jaren zelf een stabilisatie tot een lichte groei in de ledentallen. De groei wordt verwacht in het aantal runners en het aantal pupillen. De vereniging acht de atletiekaccommodatie op De Hoekelumse Eng in goede staat en ervaart geen knelpunten met betrekking tot deze accommodatie. Voor de komende jaren is de verwachting dat de vereniging voldoende ruimte heeft.

3.6.2. Acties voor atletiek

Er zijn geen actiepunten voor atletiek.

3.7. Honk- softbal

3.7.1. Capaciteitsraming

Op basis van de verwachte bevolkingsontwikkeling zal het aantal teams en daarmee de veldbehoefte van BSV Moorfielders constant blijven. De KNBSB heeft een terugloop in aantal leden meegemaakt tussen 2010 en 2015 (-8,5%). BSV Moorfielders heeft een vergelijkbare ontwikkeling meegemaakt. Tussen 2010 en 2016 is het ledenaantal van de vereniging met 10,5% afgenomen. Als de gemiddelde recente ledenontwikkeling naar de toekomst wordt doorgetrokken, is het mogelijk dat er in 2020 en 2030 één normteam minder is dan nu het geval is. De verwachting is in ieder geval dat sportpark De Hoekelumse Eng genoeg ruimte aan de vereniging biedt voor nu en in de toekomst.

3.7.2. Acties voor honk- softbal

Er zijn geen actiepunten voor honk - softbal

3.8. Overige accommodaties

Zoals bij de afbakening beschreven, zijn er in Ede ook een wielersparcours en een skeelerbaan aanwezig. Voor deze sporten zijn geen standaard normen en daarom is er voor deze sporten geen capaciteitsraming te maken. Vragen rondom deze accommodatie worden los beoordeeld.

3.8.1.

4. Voorstel voor investeringen

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk volgt het voorstel voor de investeringen. Daarbij worden er naast de actiepunten uit de capaciteitsraming ook de aanvullende kaders van de upgrade van de kleedkamers en de ontwikkeling van Open Sportpark Peppelensteeg voorgesteld. Dit voorstel is mede tot stand gekomen na overleg met Sportforum Ede en Sportservice Ede. De bedragen zijn de kengetallen waarmee de afdeling vastgoed rekt.

4.2. Investerings in voetbal

Gelet op de conclusies uit hoofdstuk drie worden de volgende investeringen voor voetbal voorgesteld met de daarbij behorende raming:

		2017	2018
Sportpark Hoekelum	Kunstgrasveld	€ 450.000	
SV Harskamp	Kunstgrasveld	€ 450.000	
VV Bennekom	Kunstgrasveld		€ 450.000
VV Lunteren	Kunstgrasveld		€ 450.000
	Kleedkamers		€ 100.000

4.2.1. Sportpark Hoekelum

Uit de capaciteitsraming blijkt dat er een extra wedstrijdveld benodigd is. Dit is te realiseren door een natuurgrasveld om te zetten in een kunstgrasveld. Welk veld zal in overleg met de verenigingen worden bepaald. Datzelfde geldt voor het type kunstgrasveld en infill. Vervolgens zal er een nieuwe verdeling worden gemaakt tussen de verenigingen. Door deze investering wordt ook invulling gegeven aan de raadsnotie van juli 2016. De investering kan waarschijnlijk in de zomer van 2017 worden uitgevoerd. Na overleg met Sportforum Ede worden geen investeringen in kleedkamers voorgesteld omdat deze in voldoende mate aanwezig zijn.

4.2.2. SV Harskamp

SV Harskamp komt een trainingsveld tekort. Dit kan worden opgelost door een natuurgraswedstrijdveld om te zetten in kunstgras. Daarmee krijgt SV Harskamp als laatste verenigingen in de Gemeente Ede de beschikking over kunstgras. Ook hier zal de keuze voor het veld, kunstgras en infill met de vereniging worden besproken. De investering kan waarschijnlijk in de zomer van 2017 worden uitgevoerd. Ook hier worden geen extra kleedkamers voorgesteld.

4.2.3. VV Bennekom

Ook bij VV Bennekom is er een wedstrijdveld te weinig. Dat kan ook hier worden opgelost door een natuurgrasveld om te zetten in kunstgras. Daarbij speelt ook de wens van VV Bennekom om een ander veld te vergroten. Ook zijn er wensen rondom het vastgoed en staan er renovaties voor de huidige kunstgrasvelden gepland. Daarom wordt voorgesteld om voor VV Bennekom een compleet plan voor het sportpark op te stellen en de investeringen te verschuiven naar 2018. Het aantal kleedkamers wordt niet uitgebreid.

4.2.4. VV Lunteren

De situatie van VV Lunteren is vergelijkbaar met die van VV Bennekom: er is er een wedstrijdveld te weinig. Daarbij speelt de wens van VV Lunteren om niet een trainingsveld in kunstgras uit te voeren, maar een vierde veld te creëren. Daarnaast staan er renovaties voor het huidige kunstgrasveld gepland. Daarvoor zal er geschoven moeten worden met velden. Er zijn daarnaast twee extra kleedkamers benodigd om voldoende capaciteit te hebben. Vanwege de complexiteit wordt voorgesteld om ook voor VV Lunteren een compleet plan voor het sportpark op te stellen en de investeringen te verschuiven naar 2018.

4.3. Investerings in hockey

De conclusie uit de capaciteitsraming is dat er één veld extra nodig is. Daarvoor is in het verleden al een recht van opstal afgegeven voor de stichting die het complex beheert. Op die locatie liggen nu de tennisbanen. Voorgesteld wordt de middelen die benodigd zijn voor een extra veld te reserveren (€ 430.000) en samen met de beheersstichting en de vereniging te richten op de aanleg in 2019. Daarbij worden geen extra kleedkamers voorzien.

4.4. Open Sportpark Peppelensteeg

Zoals geschetst werken de verenigingen en instellingen in het Peppelensteeggebied samen het ontwikkelen van een Open Sportpark. Daarmee draagt het sportpark niet alleen bij aan de sportdoelstellingen, maar ook aan de structuurvisie van Ede-stad. Denk daarbij aan het openstellen van het sportpark voor bewegingsonderwijs, aanbod ontwikkelen voor de ouderen in de aangrenzende wijk en het openstellen voor gebruik naast de georganiseerde sport.

Om de doelstellingen te behalen, is extra capaciteit benodigd. Vooralsnog wordt er een investering met een maximum van in totaal € 1,2 mln begroot, bestaande uit de uitbreiding met het omzetten van twee natuurgrasvelden in twee kunstgrasvelden (locatie nader te bepalen), de daarbij behorende investering in vier kleedkamers en een reservering van € 300.000 voor investeringen in de groenstructuur, routing en dergelijke. De investeringen staan geraamd voor 2018 t/m 2020 en worden gecombineerd met de renovatiewerkzaamheden op de huidige kunstgrasvelden. Een compleet plan met daarin ook de investeringen wordt eind 2017 verwacht.

4.5. Upgrade kleedkamers

In de aanvullende kaders wordt een upgrade voor de kleedkamers van 40 jaar en ouder en nieuwbouw voor kleedkamers ouder dan 60 jaar voorgesteld. Voor de jaarschijven 2017 t/m 2020 gaat het daarbij om een upgrade van 44 kleedkamers. Per kleedkamer wordt 1/3 van de nieuwbouwwaarde voorgesteld, afgerond € 15.000 per kleedkamer. Dat is in totaal bijna € 670.000. Hieronder een verdeling van de kleedkamers en de kleedkamers die een upgrade krijgen:

Sportpark	Plaats	Aantal kleedkamers	Bouwjaar	> 40 jaar tussen 2017-2020
Moorfielders	Ede	4	1987	
FC Jeugd	Ede	2	2013	
Edesche Boys/Blauw-Geel '55	Ede	8	1976	8
v.v. Bennekom	Bennekom	14	1970	14
Ede Victoria / FC Jeugd	Ede	10	1987	
DTS '35	Ede	10	1979	10
S.V. Harskamp	Harskamp	4	1975	4
SDS '55	Wekerom	4	1975	4
v.v. Advendo '57	Ederveen	4	1969	4
Totaal		60		44

5. Financieel overzicht

5.1. Opbouw investeringen

In totaal zijn er voor de jaren 2017 t/m 2020 € 4,4 miljoen aan investeringen opgenomen. Deze investeringen zijn in de begroting verdeeld over vier jaarschijven met ieder jaar een maximale cumulatieve investering beschikbaar van in 2017: € 1,1 miljoen, in 2018: € 2,2 miljoen, in 2019: € 3,3 miljoen en in totaal in 2020: € 4,4 miljoen.

Vanaf 2020 staat in de begroting daarom een structurele last van € 326.000 om de investering te dekken, maar ook om het onderhoud en de renovaties van de nieuwe kleedkamers en velden te financieren. Daarbij zijn de inkomsten verrekend van bijdrage in de onderhoudslasten die de verenigingen betalen.

5.2. Samenvatting investeringsplan

		2017	2018	2019	2020
Sportpark Hoekelum	Kunstgrasveld	€ 450.000			
SV Harskamp	Kunstgrasveld	€ 450.000			
VV Bennekom	Kunstgrasveld		€ 450.000		
VV Lunteren	Kunstgrasveld		€ 450.000		
	Kleedkamers		€ 100.000		
Open Sportpark	Diversen		€ 300.000	€ 550.000	€ 550.000
MHC	Kunstgrasveld			€ 430.000	
Renovatie kleedkamers	Kleedkamers			€ 120.000	€ 550.000
Totaal jaarschijf		€ 900.000	€ 1.300.000	€ 1.100.000	€ 1.100.000
Cumulatieve investeringen		€ 900.000	€ 2.200.000	€ 3.300.000	€ 4.400.000
Max cumulatief volgens begroting		€ 1.100.000	€ 2.200.000	€ 3.300.000	€ 4.400.000